

Jocelyn Davies AC/AM
Y Dirprwy Weinidog dros Dai
Deputy Minister for Housing

Llywodraeth Cynulliad Cymru
Welsh Assembly Government

Ein Cyf: MB/JAD/0121/08

Janet Ryder AC
Y Swyddfa Etholaethol
65 Stryd y Ffynnon
Rhuthun
Sir Ddinbych
LL15 1AG

Ebrill 2008

Annwyl Janet

Ysgrifennaf atoch i ymateb i'ch cwestiwn yn y cyfarfod llawn ar 16 Ebrill i'r Gweinidog dros Gyllid a Chyflenwi Gwasanaethau Cyhoeddus yn ymwneud â Strategaeth Ofodol Is-ranbarthol Gogledd Ddwyrain Cymru a Gorllewin Swydd Gaer a'i heffaith ar dai.

Fe lansiodd Strategaeth Ofodol Is-ranbarthol Gogledd Ddwyrain Cymru a Gorllewin Swydd Gaer yn 2007 ar ôl chwe blynedd o weithio ar ffurf partneriaeth a chynnal astudiaeth drawsffiniol gan GVA Grimley. Ei diben yw darparu fframwaith anstatudol er mwyn cael mwy o gydweithredu a datblygu trawsffiniol rhwng Gogledd-ddwyrain Cymru a Gorllewin Swydd Gaer dros y 15 mlynedd nesaf (2006-21) a chyfrannu at Gynllun Gofodol Cymru a Chynllun Gofodol y Gogledd-orllewin.

Ailwampiodd Cynghrair Mersi a Dyfrdwy yn 2007 fel y prif gorff cyflenwi ar gyfer Strategaeth Ofodol Is-ranbarthol Gogledd Ddwyrain Cymru a Gorllewin Swydd Gaer ac fe ddatblygodd yn sgil cydnabod y buddiannau economaidd a chymunedol cyffredin ar hyd a lled ardal Gorllewin Swydd Gaer, Cilgwri a Gogledd-ddwyrain Cymru. Caiff y Gynghrair ei harwain gan awdurdodau lleol Swydd Gaer, Caer, Sir Ddinbych, Ellesmere Port a Neston, Sir y Fflint, Cilgwri, Wrecsam, Llywodraeth Cynulliad Cymru a Merseytravel.

Mae'r bartneriaeth yn ystyried yr ardal drawsffiniol hon fel un isranbarth economaidd sydd â phoblogaeth o oddeutu 930,000 sydd wedi cael ei wahanu gan ffin genedlaethol. Mae'r Partneriaid yn cytuno i gydweithio ar fuddiannau strategol cyffredin i gynnal dyfodol economaidd yr ardal, ac i hwyluso dull cydlynol o ymdrin â materion cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol.

Ar hyn o bryd, mae Cynghrair Mersi a Dyfrdwy yn paratoi ei chynllun busnes a'i chynllun gweithredu a bydd yn cael ei lansio yng Nghyfarfod Cyffredinol Blynyddol y Gynghrair ar 17 Gorffennaf. Bydd y cynllun cyflenwi yn canolbwyntio ar themâu allweddol fel sgiliau, safleoedd cyflogaeth, trafnidiaeth a hygyrchedd, a chynaliadwyedd. Bydd y camau gweithredu hyn yn arwain at ddatblygiadau allweddol yn ardal Cynllun Gofodol Gogledd-ddwyrain Cymru.

Yn ogystal â chanlyniadau cynllun cyflenwi ffurfiol, mae partneriaeth Cynghrais Mersi a Dyfrdwy hefyd yn rhoi cyfle unigryw i bartneriaid ar y ddwy ochr o'r ffin i drafod ac i gynllunio gyda'i gilydd ar faterion allweddol wrth iddynt godi. Fel ichi grybwyll, mae tai yn un o'r meysydd lle mae wedi bod yn fuddiol i drafod effaith y marchnadoedd tai yng Nghaer ac yn Swydd Gaer ar gymdogaethau Gogledd-ddwyrain Cymru. Roedd datblygu Strategaeth Ofodol Is-ranbarthol Gogledd Ddwyrain Cymru a Gorllewin Swydd Gaer yn gyfle rhagorol i'r awdurdodau cynllunio ddod at ei gilydd i gytuno mewn dogfen anstatudol ar gynlluniau eang ar gyfer datblygu tai yn ystod bywyd y cynllun. Erbyn hyn, cyfrifoldeb yr awdurdodau ar ochr Cymru o'r ffin yw ystyried y cynlluniau hyn yn fwy ffurfiol wrth iddynt baratoi eu Cynlluniau Datblygu Lleol. At y diben hwn, ceir yn Strategaeth Ofodol Is-ranbarthol Gogledd Ddwyrain Cymru a Gorllewin Swydd Gaer wybodaeth gefndir dda gan eu bod wedi gweithio'n agos gyda'u cymdogion er mwyn cytuno ar ddull o weithio ar y cyd.

Yn dilyn datblygu'r ystod o gynlluniau tai o fewn Strategaeth Ofodol Is-ranbarthol Gogledd Ddwyrain Cymru a Gorllewin Swydd Gaer ei hun, mae partneriaeth Cynghrais Mersi a Dyfrdwy wedi gallu cefnogi'r mentrau canlynol ar ochr Lloegr o'r ffin sydd â'u nod ar fynd i'r afael â materion yn ymwneud â thai:

- Roedd y Cyfarwyddyd Cynllunio Rhanbarthol blaenorol ar gyfer y Gogledd-orllewin (RPG13) yn cyfyngu ar dwf adeiladu tai yn ardal Sir Gaer er mwyn hybu adfywio yn Lerpwl a Manceinion. Yn disodli'r ddogfen hon bellach mae Strategaeth Ofodol Is-ranbarthol Gogledd Ddwyrain Cymru sydd ar gael ar ffurf drafft ac mae Newidiadau Arfaethedig wedi cael eu cyhoeddi gan yr Ysgrifennydd Gwladol at ddibenion ymgynghori.
- Roedd drafft Strategaeth Ofodol Is-ranbarthol Gogledd Ddwyrain Cymru yn cynnig cynyddu ffigurau adeiladu tai ar draws rhanbarth y Gogledd-orllewin ac yn ardal Gorllewin Sir Caer, sef: 417 o dai newydd y flwyddyn yng Nghaer; 400 yn Ellesmere Port a Neston; a 500 yn Vale Royal Borough. Mae Newidiadau Arfaethedig yr Ysgrifennydd Gwladol i Strategaeth Ofodol Is-ranbarthol Gogledd Orllewin Cymru yn awgrymu y dylid cadw at y ffigurau hyn, ond na ddylent gael eu hystyried bellach fel yr uchafswm, ac y gallai awdurdodau lleol adeiladu tai uwchlaw'r lefelau hyn. Mae modd ymgynghori ar y Newidiadau Arfaethedig hyn tan 23 Mai 2008.
- Yn ogystal â hyn, mae Cyngor Dinas Caer, y Vale Royal Borough a Chynghorau Bwrdeistref Ellesmere Port a Neston wedi ymuno â'i gilydd i gyflwyno cynnig ar gyfer statws Pwynt Twf o ganlyniad i'r Papur Gwyrdd ar Dai a gyhoeddwyd y llynedd. Mae'r ddogfen hon yn cynnig bod yr awdurdodau'n cydweithio i gynyddu nifer y tai a gaiff eu hadeiladu uwchlaw'r targedau yn Strategaeth Ofodol Is-ranbarthol Gogledd Ddwyrain Cymru, sef 23% (cyfanswm o ryw 1600 o dai newydd bob blwyddyn ar draws yr isranbarth). Mae'r llywodraeth wrthi ar hyn o bryd yn ystyried y Cais am Bwynt Twf ac mae'r awdurdodau'n aros i glywed os ydynt wedi bod yn llwyddiannus.

Rwy'n anfon copi o'r llythyr hwn at y Gweinidog dros Gyllid a Chyflenwi Gwasanaethau Cyhoeddus ac at y Gweinidog dros Gyfiawnder Cymdeithasol a Llywodraeth Leol yn eu rôl fel y Gweinidog Arweiniol ar gyfer Cynlluniau Gofodol Cymru ac fel y Gweinidog Arweiniol ar gyfer cynllunio gofodol yng Ngogledd-ddwyrain Cymru.

Jocelyn Davies AC

Y Dirprwy Weinidog dros Dai